

N:o 195.

Af herr **Lindley**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående vidsträcktare användande af lägre tjänstemän och betjante vid tullverket i högre beställningar.

Vid behandlingen af 7:de hufvudtiteln i 1908 års statsverksproposition — tullstaten — fästes undertecknads uppmärksamhet vid den mängd af nya tjänstemän, som af tullverket begärdes att blifva uppförda å ordinarie stat. Sammanlagdt 97 befattningar och af dessa icke mindre än 50 tjänstemän i högre befattningar; 1 förste kontrollör, 16 kontrollörer i andra lönegraden, 22 kammar-skrifvare i tredje lönegraden, 4 kammar-skrifvare i andra lönegraden, 7 kammar-skrifvare i första lönegraden samt 6 uppsyningsmän och 41 vaktmästare i första, andra och tredje lönegraderna. Disproportionen i behovet af högre och lägre tjänsteinnehafvare är särdeles iögonfallande.

Vid närmare granskning af tullverkets stater under de senaste 10 åren framträder med full tydlighet, att här föreligger en allmän tendens att utöka antalet högre tjänstebefattningar.

Af bifogade tabell (bilaga A) framgår, att de högre tjänstemanna-posterna ha under 10-årsperioden 1898—1908, stigit:

i *Stockholm*

Kontrollörer	från 9 till 28 st. = 311 %.
Kammar-skrifvare	från 22 till 67 st. = 304 %.
Vaktmästare	från 88 till 142 st. = 161 %.

i Göteborg

Kontrollörer	från 7 till 24 st. = 342 %.
Kammarskrifvare	från 22 till 40 st. = 181 %.
Vaktmästare	från 81 till 131 st. = 161 %.

(Vaktmästarekårens ökningsprocent minskas, om man medräknar roddarne såsom vaktmästare 1898; dessa hafva nämligen nu borttagits).

Af samma tabell framgår äfven att dessa tjänstetillsättningar ha synnerligast ägt rum under senare delen af denna 10-årsperiod. Tullverkets matriklar för åren 1898, 1904 och 1908 visa samtidigt, till jämförelse, följande siffror:

Uppbörd:

	1897	1903	1907
Stockholm	16,541,186	20,737,412	21,960,434
Göteborg	9,542,694	10,490,169	11,928,367
Hela riket	43,755,017	57,036,606	60,689,768

Omkostnader:

	1897	1903	1907
	2,700,170	3,486,359	4,495,483
Omkostnader %	5,9	5,9	7,2

Procentstegringen i tullverkets omkostnader under den senare tidsperioden torde nog till en stor del få tillskrifvas de efter år 1903 inträdande löneförhöjningarne, men en betydande del måste dock påföras ofvan påpekade tendens att tillsätta högre tjänstemän för att utföra det arbete, som förut handhafts af lägre tjänstemän och betjante.

I motiveringarne till framställningarne för inrättandet af dylika nya tjänstebefattningar har det som oftast anförts sådana skäl som: » . . . måste det nämligen anses mindre lämpligt, att föreståndarebefattningen vid (ifrågavarande) expedition fortfarande som hittills anförtros åt en tjänsteman af endast kontrollörs grad.» Efter det framställningen bifallits har förutvarande kontrollör fått en högre titel och åtföljande löneförhöjning samt därigenom ökad kompetens

att sköta sitt ansvarsfulla ämbete. Man torde icke förvänas, att den misstanken vinner insteg, att dessa tjänstetillsättningar till stor del äro tillkomna för att möjliggöra en snabbare befordran, med ty åtföljande löneförhöjningar. Misstankarne i detta hänseende styrktes åtskilligt genom ett samtal, som undertecknad förlidet år hade med tulldirektören i Göteborg och hvare ifrågavarande person betonade, att han ansåg ett dylikt förfaringssätt fullt legitimt och korrekt.

Utan att här vilja ingå på principerna vid ett sådant befordringssätt, måste jag dock bemärka, att dess tillämpning synes ha gått ut på att endast bereda befordringsmöjligheter åt de högre tjänstemännen, under det de lägre tjänstemännen eller betjante hela lifvet igenom äro hänvisade att stanna vid en grad, utan någon nämnvärd utsikt till befordran. Det är därför ingen dag för tidigt, att en undersökning verkställes om huruvida icke åt lämpliga personer inom tullverkets betjante, kunna anförtros ansvarsfullare poster, än de nu bekläda och därigenom bereda dessa grupper större befordringsmöjligheter samt åt statsverket afsevärda besparingar.

Som ytterligare stöd för denna motion torde påpekas, att Kungl. Maj:t nu uppdragit åt en för ändamålet tillsatt kommitté att granska tullverkets stater, och torde det därför vara synnerligen lämpligt, att äfven dessa ofvan anförda synpunkter därvid måtte tagas under ompröfning.

Med stöd af hvad som ofvan blifvit anfördt ber jag att få hemställa,

att Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhåller, att den kommitté, som af Kungl. Maj:t tillsatts för granskning af tullverkets stater, måtte anbefallas att äfven fästa sin uppmärksamhet vid huruvida icke vid tullverket lägre tjänstemän och betjante skulle i större utsträckning, än hvad hittills varit fallet, kunna användas i anställningar, som nu besättas med tjänstemän af högre rang, och därigenom inbespara användandet af öfverqualificerad arbetskraft.

Stockholm den 20 februari 1909.

C. G. Lindley.

Bilaga A.

Den ordinarie personalen inom tullverkets lokalafdelningar i Stockholm och Göteborg. — *Ej byråerna i Stockholm.*

Stockholm:

Befattning	Tullkam- mare			Tullupp- börds- kontor			Konfiska- tions- och kassörs- kontor			Packhus- inspek- tionen, den tull- behand- lande myn- digheten			Neder- lags- kontoret			Tullbevak- ningsinspek- tionen, den godsbeva- kande apparaten		
	98	04	08	98	04	08	98	04	08	98	04	08	98	04	08	98	04	08
Öfverinspektör	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	1	1	1	
Tullförvaltare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	—	—	—	
Uppbörds-kassör	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Öfverkontrollör.....	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	
1:ste kontrollör	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	3	—	—	—	—	—	—	
2:dre >	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kontrollör.....	1	1	4	—	—	—	—	—	5	10	14	1	2	1	1	1	3	
Bevakningskontrollör..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
Kammar-skrifvare	8	10	18	1	1	2	—	1	1	9	16	39	3	3	6	1	1	
Biträdande kammar- skrifvare.....	2	2	2	—	—	—	1	—	5	5	5	2	2	—	—	—	—	
Öfveruppsyningsmän...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3	3	—	
Uppsyningsmän	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	7	7	9	
Vaktmästare	—	—	—	—	—	—	—	—	8	13	24	—	—	—	80	90	118	
Kammarvaktmästare...	1	3	3	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	1	1	1	
Roddare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	8	—	
Göteborg:																		
Tulldirektör	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Öfverinspektör	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	1	1	1	
Tullförvaltare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	
1:ste kontrollör	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	2	—	—	—	—	—	—	
2:dre >	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bevakningskontrollör..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
Kontrollör.....	1	1	4	—	—	1	—	—	3	6	11	—	—	1	1	1	—	
Öfveruppsyningsmän...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3	3	—	
Kammar-skrifvare	9	11	13	1	1	—	—	1	1	9	18	22	2	2	2	1	1	
Biträdande kammar- skrifvare.....	2	2	2	—	—	—	1	—	2	2	2	1	1	—	—	—	—	
Uppsyningsmän	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	4	4	8	
Vaktmästare	—	—	—	—	—	—	—	—	3	5	8	1	1	1	76	86	122	
Kammarvaktmästare...	1	2	2	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	
Roddare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	12	—	